

[Ole Bjørn Kraft.]

kratiet i vor Verdensdel. De Problemer, den kommunistiske Agitation har rejst, kan kun løses ved et Samarbejde mellem de demokratiske Folk. Marshall-Planen kan ikke virkeliggøres uden et saadant politisk og økonomisk Samarbejde mellem de Folk, der skal nyde godt af denne Plan. Her er ikke Tale om en Blok som Blokken mod Øst. Her er Tale om frie, selvstændige Staters Samarbejde for at bevare vor fælles vesteuropæiske Kultur, vort Demokrati, vor Frihed.

Der maa ikke være nogen Tvivl om, at Danmark ser med den største Sympati paa de Planer, der her udfoldes. Det er ikke disse Planer, der deler Europa. Det kom ogsaa klart til Orde baade i Bevins og i Oppositionens ledende Mands Tale, i, hvad Churchill sagde i det engelske Underhus. Hvis Delingen i Europa skal bestaa fremover, vil det ikke være Vesteuropas Skyld. Churchill sagde herom: Lad de vesteuropæiske Stater, som søger at forene sig, paa det tidligst mulige Tidspunkt tage Initiativet til en Overenskomst med Rusland.

Men Neutraliteten? Ja, det er nødvendigt at undersøge Neutralitetens Problem, fordi der vistnok fra Fortiden stadig er en Rest tilbage af den Opfattelse, der i Ordet Neutralitet saa ligesom en Trylleformel, der som en Talisman vilde beskytte os mod alle Onder. Men Talismanen virkede ikke den 9. April, til Trods for at vi havde bragt vidtgaaende Ofre til dens Magi. Ene af alle Stater undlod Danmark at protestere imod Tysklands Brud paa Versailles-Traktaten, da det blev fordømt af Folkeforbundsraadet. Ene af nordiske Stater sluttede vi en Ikke-Angrebspagt med Tyskland for at indynde os hos den mægtige Nabo — vi har alle mere eller mindre Ansvar for det, men det hjalp ikke. Lad os derfor fastslaa, at Neutralitet, hvor aaben og ærlig den end er, ikke i sig selv byder nogen særlig Grad af Sikkerhed, om nogen Sikkerhed overhovedet. Nu mindre end nogen Sinde, fordi Loven om Krigens Udelelighed synes fastslaaet. Ved at vælge Neutraliteten vælger vi altsaa ikke, som mange synes at mene, mellem Krig og Fred, vi vælger blot det Standpunkt ikke at ville have noget Standpunkt til Opgøret mellem Nationerne, at ville holde os udenfor.

Men er der i det hele taget nogen Udsigt til, at de kæmpende Magter, hvis Krig kommer, vil tillade nogen at staa udenfor? Vil vi ikke under den ene eller den anden Form blive tvunget til at deltage? Er der Sandsynlighed for, at vi kommer til frivil-

ligt at gaa sammen med den Magt, der begynder Krig? Er det ikke saadan, at hvis vi tvinges ind i Krig, vil vi af al vor Evne — saa ringe den nu kan være — kæmpe paa den Side, som gjorde alt for at opretholde Freden?

Kan vi i det hele taget være neutrale i dette Opgør. Der er vist Enighed mellem alle danske demokratiske Partier — altsaa Kommunisterne undtagne — om, at i den ideologiske, den aandelige Kamp for Demokrati og Menneskerettigheder, for den vesteuropæiske Kulturs Goder kan og maa vi ikke være neutrale; og hertil slutter sig Udtalelser fra en lang Række nordiske Politikere af forskellige Partier. Men naar vi nu ikke kan dette, bliver saa Talen om en statslig Neutralitet ikke let et tomt Ord? Har Trylleformlen ikke allerede dermed mistet sin Kraft? Man behøver blot at tænke paa den Kampagne, der allerede er ført imod os af russisk Presse og Radio for at faa sin Tiltro til, at Neutraliteten har nogen Mulighed for at opnaa det tilsigtede Resultat, meget alvorligt røkket.

Mod den eventuelle Fordel af Neutraliteten maa man tværtimod veje Faren ved at vende Ryggen til de frie Staters Fællesskab. Kan man tro, at den direkte og indirekte Aggression fra Øst kan modstaas, hvis de demokratiske Stater vælger een for een at isolere sig? Kan vi haabe paa at bevare, hvad vi for alt i Verden ikke vil miste, paa anden Maade end ved et Samarbejde mellem Demokratierne? Men vil et saadant Samvirke, som vi for det aldeles overvejende Flertals Vedkommende i denne Sal og i det danske Folk er Tilhængere af — selv om det ikke kommer til at omfatte en militær Aftale —, ikke paa Forhaand blive opfattet som et Brud paa Neutraliteten og gøre denne virkningsløs som Politik? Vi skal ikke besvare Spørgsmaalet i Dag, men jeg advarer imod at dyrke Formler, der har mistet ethvert reelt Indhold. Og det kan tilføjes, at saa længe vort Medlemsskab af F. N. bestaar — og det vil bestaa, saa længe F. N. bestaar —, har vi forpligtet os til ikke at være neutrale, men at staa sammen med andre Stater i Forsvaret for Freden. Hvis F. N. sprænges, ophæves naturligvis denne Forpligtelses juridiske Virkninger, men ophæves ogsaa de moralske?

Vi skal ikke handle i Panik eller undlade at foretage den mest nøgterne Bedømmelse af Situationen. Til en saadan nøgtern Bedømmelse hører ogsaa, at vi betænker, at der ikke for os foreligger et Tilbud om en politisk eller militær Alliance. Heller ikke